

«Hem de coordinar-nos amb catalans i valencians»

Diputada d'Unió Mallorquina i llicenciada en Dret, Maria Antònia Munar ocupa la Conselleria de Cultura d'ençà que, a les darreres eleccions del 86, el seu partit i el de Cañellas es repartissin i negociassin àrees de poder i de gestió.

Xesca Sastre

Els pactes postelectorals li feren abandonar la Conselleria de Cultura del Consell Insular de Mallorca per ocupar el càrrec que fins el moment ostentava Gilet. I Maria Antònia Munar, una de les primeres coses que ha fet ha estat desvincular-se al màxim de la gestió del seu antecessor. Alguns sec-

tors ho han interpretat com una clara desqualificació de la tasca de Gilet. I per això ha estat aplaudida per sectors que no s'imaginaven aquesta reacció.

—*¿A què es deu el canvi de tàctica? Tenint en compte que el govern de la comunitat segueix sent el mateix.*

—Jo el que he fet ha estat separar una etapa de l'altra. Lògicament, em

vull fer responsable de tots els meus pressupòsits i dels meus programes culturals. De les coses que s'han fet anteriorment, no me'n vull fer responsable. És clar, s'han plantejat els temes difícils de la legislatura anterior, els quals intentarem resoldre durant aquests quatre anys nous. Però tinguem en compte que hi ha d'haver temps per solucionar temes tan conflictius com 200 milions de pessetes en restauracions, convenis de pistes esportives a Menorca, que requereixen un estudi previ... Jo no crec que hagi desqualificat res. Crec que les actuacions es desqualifiquen per elles mateixes. Jo no he opinat ni a favor ni en contra. Determinades iniciatives eren ben rebudes per un sector i per l'altre no.

—*Del pressupost destinat a Cultura, uns 1.019 milions, la meitat, va a parar a despeses de personal. ¿Com s'explica l'increment de perso-*

«La normalització, desgraciadament, serà un procés molt lent».



C. AGUSTIN

nal, si això comporta un estancament de les inversions?

—És fruit de l'herència rebuda. Amb la transferència de competències vingué molt de personal que ja hi era. Aquesta gent estava acostumada a un ritme de feina i a una determinada època. Després, amb els nous consellers que han entrat, cadascun ha volgut col·locar gent seva. Això ha fet que el nombre de gent augmentés a dos-cents cinquanta. I fa que s'enduguin tot el pressupost. Però aquesta gent té uns drets adquirits. No te'n pots oblidar. Hi ha, també, la gent de màxima confiança de cada conseller...

—¿Quins han estat ara els principals obstacles a superar?

—Aclarir els temes pendents. Hi havia temes de l'any 85, del 86 i del 87. La gent s'ha espantat. Tothom s'ha desbordat amb el meu nomenament i han vingut a aclarir en tres mesos temes que tenien pendents de fa tres anys. A més, ens trobam amb un any electoral on els pressupostos es gasten abans d'hora, no hi ha diners, amb deutes importants i compromisos adquirits que s'han d'afrontar i que ens hipotequen durant els pròxims quatre anys.

—¿Com valora el Pacte Cultural que

han signat amb les diferents institucions?

—És molt positiu. Pot ser merament organitzatiu i pot arribar a ser importantíssim. Només d'aconseguir coordinar les institucions, estar en contacte, saber el que s'està fent a cada moment, ja és positiu. En una comunitat tan petita, 500.000 persones, si no s'aconsegueix una coordinació en esports, educació i normalització estem abocats al fracàs.

—¿Quins són els eixos del Pacte?

—Bàsicament, un dels punts que s'establiren era la necessitat d'aquest Pacte Cultural per coordinar i delimitar les competències de cada institució i ajuntar els esforços econòmics davant aquelles actuacions que, sense l'ajut de totes les institucions, no es poden dur endavant.

—¿Quines actuacions, concretament?

—Normalment, podria ser, per exemple, fer una gran biennal, dur un gran concert, com la Simfònica de Londres, que costa 20 milions de pesetes. A més, s'ha de tenir en compte que el dia que es fa un concert d'aquest tipus no coincideixi amb dos o tres més alhora. A part d'això, hi ha determinades activitats que necessiten el su-

port de totes les institucions, com una final mundial d'un campionat o aconseguir que vingui aquí alguna cosa de l'olimpiada catalana.

—Vist així, aquest Pacte Cultural pot semblar molt espectacular. ¿Però creu possible crear una estructura cultural sòlida? ¿Han inclòs una campanya de normalització conjunta?

—La normalització és un dels punts del pacte, i és els menys difícils. No té cap dificultat, ni una. La raó es senzilla: Aquestes grans coses que et cont són de gran protagonisme i, per tant, a totes les institucions els agraden; en canvi, una campanya de normalització lingüística és una qüestió de fons, però amb molt poc protagonisme. No és un acte brillant, sinó de feina. És un dels punts on tothom ho va veure més clar. Crec que, si féssim tres campanyes de normalització, embullariem la gent. Tothom va estar d'acord que se n'havia de fer una de sola, que s'havien de distribuir els apartats. Per exemple, si l'ajuntament fa cursos per a adults, és lògic que les altres institucions facin una altra cosa. Quant a l'estructura, és necessari saber del que disposam i fer unes inversions conjuntes.

—¿Creu que s'ha avançat gaire després d'aprovar la Llei de Normalitza-

Ja ha començat el Debat Nacionalista al teu quiosc.



Revista bimestral



«La realitat cultural que són els Països Catalans s'ha d'anar treballant».

ció, ara deu fer més d'un any i mig?

—Crec que la normativa de la llei s'acomplirà en poc espai de temps. Però d'aquí que la normalització sigui una realitat, ja no som tan optimista. No per una falta de voluntat meva, sinó per una realitat social. En uns altres llocs s'ha fet una bona campanya, com a Catalunya, on s'han invertit molts diners, i tampoc no han avançat amb l'espai de temps que s'havien marcat. Per tant, hem de ser realistes. Sense que això vulgui dir aturar, saber que són coses que no depenen només de l'administració, que pots fer molts decrets, emanar ajuts, però que, després, ha de ser la població la que es vagi conscienciant. Un tema d'aquests no es tanca en dos dies. Desgraciadament, serà un procés molt lent.

—¿Creus que es podria unificar la política lingüística de les conselleries del Principat, del País Valencià i de les Illes Balears?

—La proposta que hi ha conjunta es refereix a llenguatge administratiu, però jo crec que es pot unificar. Seria molt més rendible per a les tres conselleries.

—¿Penses que l'espai cultural nostre és el de Països Catalans?

—Una cosa és que el tinguem i, l'altra, que la gent sàpiga que es té i l'utilitzi. Realment, el tenim. El que passa és que no n'hi ha consciència. És una realitat que s'ha d'anar treballant, però sense traumes i sense aturar-se tampoc.

—Encara hi ha molts tràmits burocràtics per fer escola en català...

—També és qüestió de temps. Si fins ara no hi havia ensenyament en català... fins fa pocs anys, els mestres, molts d'ells, desconeixien l'idioma. S'han hagut de reciclar. Han de passar uns anys, un temps perquè aquesta gent tingui consciència de la necessitat i estigui reciclada. Les escoles aniran deixant de tenir aquestes dificultats. He d'agrair al Ministeri i a les escoles privades el fet que hi posen els diners de la seva butxaca, i realment s'han esforçat per aconseguir el nou decret. L'han incorporat al seu ensenyament amb les dificultats que tenia: arribar fora de terme, ells havien de cercar els mestres... Clar, la legislació de vegades és

contradictòria. Hi havia centres on els mestres eren castellanoparlants. El decret tenia un horari i s'havia de complir amb suplències... Com que els concursos de trasllat són lliures, aquesta gent la tenim aquí.

—¿Això passa per no demanar més competències en matèria d'educació?

—Bàsicament. Les competències d'ensenyament crec que són les més importants que han de venir a les Illes. És absurd que no les tinguem ja. Som l'única comunitat amb llengua pròpia que no té la transferència d'aquestes competències. La té tothom, les històriques... les comunitats del 147, com és València, Canàries. Això dificulta moltíssim l'ensenyament en català, on sí que en tenim, per fer aconseguir precisament el decret perquè no tenim cap dret a entrar a cap escola per supervisar si s'acompleix l'horari que marca. ¿I com pots saber el nivell i la qualitat d'aquest ensenyament si no pots entrar a les escoles?

—¿Què pensa vostè quan s'acusa els polítics de fer clientelisme i res més amb la seva política cultural?

—Els polítics, sobretot els qui fan cultura i esports, els critiquen molt, facin el que facin. Jo no sé si a mi se m'ha acusat de fer clientelisme o no. Vull dir que el que he fet durant quatre anys en l'anterior càrrec de Cultura al Consell Insular ha estat infraestructura cultural, amb vint-i-sis cases de cultura als pobles de Mallorca. Aquesta és la prova i, per a mi, la primera passa per poder fer coses. També s'aconseguí una biblioteca per cada poble, menys en dos o tres, on la Caixa ja els pagava el local i el manteniment. A més, els arxius municipals i les escoles de ball de bot... Una cosa és la que es diu i l'altra el que es fa. La prova serà d'aquí a quatre anys. El meu desig és que en aquest temps puguem dir que les Balears tenen una infraestructura mínima esportiva i cultural.

—¿Augmentaran les subvencions?

—La veritat és que no augmentaran, per una raó molt pràctica: en el pressupost que s'aprova el 28 de gener es retalla el capítol de subvencions, tal com vol l'oposició, que és majoritària. Es rebaixa el capítol de subvencions directes de la Conselleria. La tendència és d'anul·lar les subvencions per fer activitats pròpies. És bo i dolent, perquè pots fer determinades coses que t'agraden, però també té la dificultat i el perill de caure en dirigismes, que es tinguin menys en compte associacions i entitats. □